

pedes sequitur præsyllaba, quæ partem terminat orationis, ut est in primo versu primo libro Anek-
dos:

Arma virumque cauo, Trojæ qui primus ab oris.

Sed hæc in metro. Nam prosa his tribus punctis hoc modo distinguitur: *Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, et in via peccatorum non stetit, et in cathedra peccatorum non sedit.* Non ergo miremini quod in medio sensu notam apti accentus locetis, quam, ut ab eruditissimis didici, his tribus punctis tres aptantur accentus, id est usque ad medium totius sententiæ sensum, gravis; in medio quoque tantummodo sensu, acutus; deindeque usque ad plenum sensum, circumflexus. Ita ut nec ante acutum sit circumflexus, nec post acutum sit ullo modo gravis. Hoc autem omnino a lectore observandum est, ut in medio solummodo totius dictionis sensu, vocis paulo eminentius elevetur, et ante elevationem per singula subdistinctionis puncta gravetur, atque post prædictam elevationem per singula puncta circumflectatur, hinc illo sensu quem Donatus tractat in accentuum ratione. Aut enim inter cætera monosyllaba, quæ correptam vocalem habent, acuto accentu pronuntiandas, ut *fax, pax, nic, nec*; quæ vero productam vocalem habebunt, circumflexo accentu pronuntiabimus, ut *res, dos, spes*. In medio quoque dictionis sensu non ultimam syllabam acuendam, quod ars non nisi in paucis discretionis causa sinit, sed totam illam partem orationis, quæ ultima fuerit, alius enuntiandam vel gravandam vel circumflectendam dicimus, salvo utriusque parti et præsyllabæ sue naturali sono. In interrogationibus autem atque percontationibus vox legentis necesse est acuat, sed paulo vehementius quam in acuto accentu. Hæc nota interrogandi? hæc percontandi? hæc negandi? Inter percontationem autem et interrogationem hoc veteres, Augustino teste, interesse dixerunt, quod ad percontationem multa responderi possunt, ad interrogationem autem, sicut *non*, aut *etiam*. Verbi gratia,

A percontando legimus: *Quia accusabis adversus aeternam Dei?* Aliudque quod sequitur sono interrogantis pronuntiat, *Deus qui justificat? ut tacite responderetur, non.* Itemque percontando; *Quis est qui condemnet?* Interrogando quod sequitur, *Christus Jesus, et cætera usque pro nobis sicut responderetur, non.* Dicitur autem positura; vel quæ punctis postea adnotatur, vel quia ubi vox propter huiusmodi distinctionis deponendo vel gravatur, vel elevatur, vel circumflectitur; nota vero cuius vocabulum est. Verba necesse est iungat male disjuncta, ut *antitullii*. Apostrophos autem separat male conjuncta, ut *conspicitur sus*. Sed et hoc non est prætermittendum, quod propter inertes lectores inveniuntur aliquando syllabæ, aliquando pedes in prosa notati, ut *edômô, edôcôr, sâtôrô, imôr, ut ceter, quannô, trêmias, Isâias, trâcidô, addicit, revera, padicus, u-* *bat, u-*. Hæc vero annotatio rarissime in libris invenitur veteribus. O domine mi, ecce quod rogastis, nec brevius, nec apertius scribere potui; videntur videri mihi rustici et insipienti, quod quantum ad peritiam legendi attinet, sufficient hæc: tantum sonus vocis deest, qui in variis punctis et notis varius esse debet, idcirco quod scripti non valet. Sanè oculis sanæ et individuaque Trinitatis solummodo patet, quod Almitati vestræ pleniter literali indagine pandere non valeo, vel quantum precibus in vestris confido, vel quantum ego ipse vestrum memor existo, et patri commendo Leoni, ceterisque qui sunt apud vos fratribus, deprecans per communem Redemptorem, ut vel mei semel sint memores Deum orando. Mementote nihilominus flagito omnium fratrum hic degentium, ut orationibus vestris a malis omnibus tueantur, in bonâ devotione consolidentur, et spei fideique atque charitatis gemmis ornentur. Concedat vobis pia Omnipotentis miseratio cunctos subripiendum delictorum laqueos evadere, et per viam salutis mentem devota currere, consummatoque cursu tramite recto ad celestia regna transire.

EPISTOLA

LAMBERTI PULTARIENSIS MONACHI

AD ALBERICUM ABBATEM

De recta legendi ratione.

Domno abbati Alberico et fratribus qui secum sunt, frater Lambertus Sancti Petri Pultariensis, salutem.

Quod ad me misistis, ut præter spem vestram a rudi erudiremini, nisi quia et vita vestra, et conversatio cultus justitiæ videretur, quasi ironia fuisse, non indigentia scientiæ. Nam misistis, ut vulgo dicitur, ovem ad capram mutuare lanam, ut ego scilicet iam desipiens, iam delirus senex, iam lethargia

obsitus, ore balbutienti, ut potero edentulus, ipsam docerem Minervam. Sed tamen ne forte opinaremini me non ex veritate ignorantia, non ex paupertate intellectus, sed potius ex ignavia vel contemptu vestram repudiassè petitionem, ex his, quæ vel a magistris didici, et vix recolligere potui, vel ex longo usu retinui, quædam pavida manu temerarius scriptor sicut in Psalterio, subnotare studui, vos amicos nostros insipientiæ supportatores arbitratus, non

